

Aan: De woordvoerders van de Commissie Justitie en Veiligheid in de Tweede Kamer

CC: Dhr. D.M. van Weel, Minister van Justitie en Veiligheid

Betreft: Een constructieve houding jegens de EU Verordening ter voorkoming en bestrijding van seksueel misbruik van kinderen (*CSAM-regulation*)

5 december 2024, Leiden

Geachte woordvoerder,

Bij het debat over de JBZ-raad op 11 december a.s. heeft u de kans de Minister van Justitie en Veiligheid een boodschap mee te geven over de EU-verordening ter voorkoming en bestrijding van seksueel misbruik van kinderen. Deze boodschap dient wat 12 kinderrechtenorganisaties betreft positief en constructief te zijn. Op die manier draagt u bij aan het waarborgen en beschermen van kinderrechten en het voorkomen van online seksueel misbruik van kinderen. In deze brief onderbouwen we het belang van een positieve en constructieve houding jegens de EU-verordening.

Waarom is er wetgeving nodig?

Elke seconde worden er 3 beelden van seksueel misbruik van een kind gedeeld op het openbare internet.¹ Ieder jaar worden wereldwijd meer dan 300 miljoen kinderen slachtoffer van seksueel misbruik online.² Het is echter geen ver-van-ons-bed-show. In Nederland heeft maar liefst 68% van de 18-jarigen ten minste één vorm van online seksueel geweld ervaren.³ Maar liefst 55% van de Nederlandse jongeren werd voor hun 18e minstens één keer gevraagd om online iets seksueel expliciets te doen waarbij ze zich ongemakkelijk voelden of wat ze niet wilden doen.⁴

In 2023 ontving het *National Center for Missing & Exploited Children* (NCMEC) 36,2 miljoen meldingen van online platforms, goed voor meer dan **100 miljoen beelden en video's van kindermisbruik**.⁵ Dit is waarschijnlijk slechts het topje van de ijsberg. Nederland speelt hierin een zeer zorgwekkende rol: bijna 33% van de door de Internet Watch Foundation (IWF) geïdentificeerde URL's met seksueel kindermisbruik materiaal werd gehost in Nederland.⁶ Het meest alarmerend: **98% van deze afbeeldingen en video's toont kinderen jonger dan 14 jaar**, waaronder baby's en

¹ In 2023 werden 100 miljoen beelden gerapporteerd. Dit getal gedeeld door aantal minuten in een jaar (525.600) = 190,26 per minuut en vervolgens gedeeld door 60 seconden = 3,17 per seconde.

² <https://intothelight.childlight.org/>

³ https://www.weprotect.org/wp-content/uploads/WeProtect_Economist-Impact_European-online-sexual-harms-study_report_Dutch-translation.pdf

⁴ https://www.weprotect.org/wp-content/uploads/WeProtect_Economist-Impact_European-online-sexual-harms-study_report_Dutch-translation.pdf

⁵ <https://www.missingkids.org/cybertiplinedata>

⁶ <https://www.iwf.org.uk/annual-report-2023/trends-and-data/geographical-hosting-urls/>
<https://www.iwf.org.uk/news-media/news/eu-still-hosts-the-most-child-sexual-abuse-material-in-the-world/>

peuters.⁷ Hierbij is in 2023 bij baby's en peuters een sterke toename te zien van kindermisbruik materiaal in de meest ernstige en gewelddadige categorie (Category A).⁸

Het misbruiken van kinderen en het delen van opnames online laat levenslange littekens achter, niet alleen door de directe daad, maar ook door het blijvende effect van technologie. Als slachtoffer van online seksueel misbruik sta je letterlijk 'te kijk' voor de hele wereld. Zelfs nadat de dader is gestopt, blijven de beelden bestaan en worden deze vaak opnieuw gedeeld, wat ervoor zorgt dat slachtoffers zich continu opnieuw misbruikt voelen. Ze ervaren paniek, angst, schaamte, schuld, verdriet en machteloosheid. De beelden zijn vrijwel onuitwisbaar met de huidige slagkracht van de moderne wetgeving en kunnen op elk moment opnieuw opduiken via verschillende online kanalen, waardoor slachtoffers volledig de controle verliezen.

Deze voortdurende confrontatie leidt tot ernstige mentale en emotionele gevolgen, vergelijkbaar met andere vormen van seksueel geweld, zoals PTSS, depressie en angststoornissen. Als Nederland een afwijzende positie inneemt over de voorgestelde CSAM-verordening, blijven deze kinderen onbeschermd en worden technologische diensten misbruikt voor het op grote schaal seksueel misbruiken en uitbuiten van kinderen, waaronder door het genereren en delen van strafbaar materiaal.

Nederland: een voortrekker op het gebied van kinderrechten?

De veelheid aan kritiek op de verordening is voelbaar, maar wij zijn ervan overtuigd: privacy en bescherming hoeven geen tegenpolen te zijn. Kinderen hebben recht op beide. Binnen de verordening zijn en kunnen waarborgen (worden) ingebouwd om fundamentele rechten te respecteren. Wanneer de wetgever uitsluitend prioriteit geeft aan privacybelangen zonder aandacht te besteden aan de noodzakelijke beschermingsmaatregelen, ontstaat het risico dat online diensten onbedoeld een veilige haven worden voor daders van seksueel kindermisbruik. Dit leidt ertoe dat miljoenen kinderen niet de bescherming krijgen waar zij recht op hebben en ten prooi kunnen vallen aan de schaduwkant van het internet. Het is de verantwoordelijkheid van de overheid om dit te doorbreken en te voorkomen.

De voorgestelde verordening van de Europese Commissie biedt een unieke en historische kans om kinderen beter te beschermen tegen online seksueel misbruik. Helaas dreigt de huidige opstelling van het kabinet – door zich actief te onthouden van stemming – deze cruciale kans te verspillen. In dit geval betekent zwijgen niet neutraal blijven; het komt neer op een feitelijke afwijzing van de verordening. Dit maakt kinderen onnodig kwetsbaarder voor online uitbuiting en is in strijd met de verplichtingen die Nederland op zich heeft genomen door het VN-Kinderrechtenverdrag te ratificeren.

Waarborgen en proces

De verordening stelt duidelijke en strikte regels met betrekking tot toezicht en proportionaliteit. Online platforms worden verplicht om een risicoanalyse uit te voeren en mitigerende maatregelen voor te stellen die het gebruik van hun platform voor het vergaren en delen van seksueel kindermisbruik voorkomen. Indien deze niet voldoende zijn, wordt er middels een juridische procedure een tijdelijk detectiebevel opgelegd. Tegelijkertijd worden mechanismen ingevoerd om de nauwkeurigheid van detecties te maximaliseren en dat onjuiste detectie geen gevolgen heeft

⁷ <https://www.iwf.org.uk/annual-report-2023/trends-and-data/analysis-by-age/>

⁸ <https://www.iwf.org.uk/annual-report-2023/trends-and-data/analysis-by-age/>

voor onschuldige mensen. Deze technische en juridische waarborgen zorgen ervoor dat de rechten van gebruikers worden beschermd, terwijl tegelijkertijd een doeltreffende bescherming van kinderen wordt gerealiseerd.

Detectie, privacy en bescherming - hoe gaat dat samen?

De voorgestelde CSAM-verordening biedt een robuust en toekomstbestendig kader voor het effectief aanpakken van online seksueel misbruik van kinderen. Door gebruik te maken van een rechterlijke toets en innovatieve technologieën worden privacy en bescherming op een verantwoorde en proportionele wijze met elkaar in balans gebracht. Samen met verschillende technologische experts zien we meerdere mogelijkheden om detectie van kindermisbruik en -uitbuiting uit te voeren terwijl het recht op privacy van kinderen en volwassenen in acht wordt genomen.

Één van de kerntechnologieën is **hash-matching**, een uiterst precieze methode waarmee bekende afbeeldingen van kindermisbruik worden geïdentificeerd. Dit proces is gericht, beperkt zich uitsluitend tot bekende illegale inhoud, en voorkomt willekeurige of ongegronde inbreuken op de privacy van gebruikers.

Daarnaast biedt de verordening ruimte voor technologie die aanwezig is op het apparaat van de gebruiker of in de app die gebruikt wordt, een geavanceerde aanpak waarbij illegale inhoud op het apparaat van de gebruiker wordt gedetecteerd voordat deze wordt geüpload. Hiermee wordt voorkomen dat dit materiaal kan worden gedeeld. Deze technologie identificeert enkel illegaal materiaal, terwijl de inhoud die niet onder de wetgeving valt volledig onzichtbaar blijft.⁹

Online kindermisbruik speelt zich ook op grote schaal af in versleutelde omgevingen. Hier is bewaken van zowel privacy als bescherming des te belangrijker. Wij zijn ervan overtuigd dat de voorgestelde verordening zich ook op deze omgevingen moet richten. Door constructieve dialoog kunnen technologische en juridische oplossingen worden geïdentificeerd die zowel kinderrechten beschermen als rekening houden met privacy.

Een werkbaar alternatief binnen versleutelde omgevingen ligt bijvoorbeeld in het enkel detecteren en het blokkeren van het doorsturen van kindermisbruik materiaal, gecombineerd met het versturen van een melding naar de gebruiker die hen waarschuwt en/of doorverwijst naar een hulplijn, maar zonder rapportage aan autoriteiten. Hoewel het rapporteren aan autoriteiten waardevol en belangrijk is, begrijpen we dat dit met de beschikbare technologie een onoverkomelijk aspect van de verordening kan vormen. Dit alternatief biedt een effectieve manier om misbruik te beperken, zonder dat gevoelige beelden en gegevens met derden worden gedeeld. Op deze manier kan de verordening zowel effectief als proportioneel worden ingezet, met respect voor privacy en zonder afbreuk te doen aan het primaire doel: de bescherming van kinderen.

⁹ <https://www.cyacomb.com/products/cyacomb-safety/> | <https://safetonet.com/>

U kunt iets wezenlijks betekenen voor minderjarige slachtoffers

Als kinderrechtenorganisaties die zich dagelijks inzetten tegen het misbruiken en uitbuiten van kinderen, roepen wij u op om dit moment niet onbenut te laten. Kinderen hebben recht op bescherming en privacy, en wij geloven dat u als Kamerlid het verschil kunt maken. We staan graag tot uw beschikking om de expertise van ons en onze partners verder met u te delen.

Hoogachtend, namens de volgende organisaties:

